

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ПРАВОВИЙ ЧАСОПИС ДОНБАСУ
LAW JOURNAL OF DONBASS

Випуск № 4(81) 2022

Частина 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Вітвіцький С. С. – ректор Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України

Заступник головного редактора:

Назимко Є. С. – перший проректор Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Відповідальний секретар:

Буга Г. С. – начальник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Відповідальний редактор:

Стецюк Р. І. – завідувач редакційно-видавничого відділення відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Наджафгулієв Рафіг Іслам огли – начальник кафедри адміністративної діяльності органів внутрішніх справ Академії Поліції МВС Азербайджанської Республіки, доктор філософії з права, доцент (Азербайджанська Республіка); **Оджіу Ю. М.** – проректор Академії «Stefan cel Mare» МВС Республіки Молдова, доктор права (Республіка Молдова); **Бобкова А. Г.** – головний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії публічної безпеки громад факультету № 2 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН, керівник Донецького регіонального наукового центру НАПрН України, заслужений юрист України; **Буга В. В.** – заступник декана факультету № 4 ДонДУВС, кандидат юридичних наук, доцент; **Вапнярчук В. В.** – професор кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор; **Волобуєв А. Ф.** – професор кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Захарченко А. М.** – завідувач науково-дослідної лабораторії публічної безпеки громад факультету № 2 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Зозуля Є. В.** – професор кафедри соціально-гуманітарних та загальноправових дисциплін факультету № 1 КННІ ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Клемпарський М. М.** – професор кафедри цивільного, трудового права та права соціального забезпечення факультету № 4 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Короткова Ю. М.** – професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 1 ДонДУВС, доктор педагогічних наук, професор; **Куракін О. М.** – декан факультету № 4 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Лопатинська І. С.** – завідувач кафедри соціально-гуманітарних та загальноправових дисциплін факультету № 1 КННІ ДонДУВС, кандидат педагогічних наук, доцент; **Лоскутов Т. О.** – завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін факультету № 2 КННІ ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Мердова О. М.** – завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету № 2 ДонДУВС, кандидат юридичних наук, доцент; **Ніколенко Л. М.** – професор кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки факультету № 4 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Одерій О. В.** – професор кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 ДонДУВС, доктор юридичних наук, професор; **Петров Є. В.** – суддя Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду, доктор юридичних наук, професор; **Халимон С. І.** – головний науковий співробітник науково-дослідного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, доктор юридичних наук, професор.

Збірник наукових праць «Правовий часопис Донбасу»

включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») з юридичних наук (спеціальність: 081 – Право) відповідно до Наказу МОН України від 17.03.2020 № 409 (додаток 1)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Донецького державного університету внутрішніх справ (Протокол № 5 від 21.12.2022 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія KB № 25319-15259ПР
від 25.11.2022 р., видане Міністерством юстиції України

Електронна адреса видання: lj.d.dnuvs.ukr.education

Сластьоненко Оксана Олександрівна,

кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник

(Навчально-науковий інститут права

Державного податкового університету, м. Ірпінь)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7582-574X>

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті розглядається сучасний стан та проблеми національної безпеки України. Особлива увага приділена підготовці спеціалістів юридичної сфери. Відзначено, що сьогодні в Україні відбувається реформування юридичної освіти. У зв'язку із цим напрям підготовки спеціалістів з правового забезпечення національної безпеки потребує серйозних змін. Зокрема, необхідно звернути увагу на методiku викладання правових дисциплін у вищих навчальних закладах України та практичну підготовку студентів до роботи. Сьогодні сфера безпеки держави вимагає не тільки ретельно підготовленого нормативно-правового забезпечення, а і організації та здійснення належного рівня навчання і виховання студентів з метою формування спеціалістів високої кваліфікації. Також важливо приділити значну увагу формуванню особистості високого рівня свідомості для правового забезпечення сфери національної безпеки.

Ключові слова: безпека держави, національна безпека, педагогіка вищої школи, юридична освіта, правовий механізм забезпечення національної безпеки.

Постановка проблеми На сучасному етапі відбуваються такі трансформаційні процеси, які впливають на всі сторони розвитку суспільства. Розвиток сучасної міжнародної економіки, а, також і науково-технічна революція, особливо у сфері інформаційних технологій, призвели до розширення глобалізаційних процесів. У зв'язку з цим кожна держава, і Україна також, приділяє особливу увагу формуванню стратегії національної безпеки, яка визначає загальні принципи, пріоритетні цілі, завдання і механізми захисту життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз. Першу Стратегію національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється» затвердив Віктор Ющенко 12 лютого 2007 року (Указ втратив чинність на підставі Указу Президента № 287/2015 від 26.05.2015) [1]. Чинна Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни» затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 та охоплює актуальні питання сучасної національної безпеки України [2].

Національна безпека України – це захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів від реальних та потенційних загроз. Закон України «Про національну безпеку України» визначає принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони. Зокрема, основними принципами, що визначають порядок формування державної політики у сферах національної безпеки і оборони, на першому місці є: верховенство права, підзвітність, законність, прозорість та дотримання засад демократичного цивільного контролю за функціонуванням сектору безпеки і оборони та застосування сили. На другому місці ідуть принципи щодо дотримання норм міжнародного права, участь в інтересах України у міжнародних зусил-

лях з підтримання миру і безпеки, міждержавних системах та механізмах міжнародної колективної безпеки. І третьою складовою частиною є принципи, що стосуються розвитку сектору безпеки і оборони як основного інструменту реалізації державної політики у сферах національної безпеки і оборони [3].

Аналіз останніх досліджень. Проблеми нормативно-правового забезпечення безпеки України розкрито у працях Авер'янова В.Б., Бандурки О.М., Берлача А.І., Білоуса В.Т., Бригінця О.О., Нижник Н.Р., Стрельбицької Л.М., Стрельбицького М.П., Шопіної І. М. та ін. У вітчизняних наукових дослідженнях зазначена проблема аналізувалася детально та з різних наукових підходів. Також відзначено важливість формування підготовки спеціалістів для даної сфери. В педагогічній сфері це питання активно досліджувалося такими науковцями, як Білічак О.А., Бахрушин В.Є., Боковець О.І., Бринюк О.В., Задояний М.Т., Оксьома І.Г., Стецюк Л.О. Чужиковою В.Г., та іншими. Окремлене коло питань досліджували як сучасні науковці так і багато інших наукових діячів у сфері юридичної освіти в Україні. Наше дослідження проведено з використанням таких методів, як історичний аналіз, синтез, екстраполяція. У своїх дослідженнях Полторак А.С. визначає, що «національна безпека» має спрямованість на досягнення стану захищеності національних інтересів України [4, с. 28]. Бригінцем О.О. у своїх дослідженнях встановлено тісний взаємозв'язок між усіма структурними елементами національної безпеки України: економічної безпеки, фінансової, військової, політичної, соціальної, екологічної, технологічної, інформаційної та інших. Суспільні відносини, які виникають у сфері «безпеки», регулюються певною системою правових засобів – механізмом правового забезпечення. Бригінцем О.О. доведено, що правовий механізм забезпечення економічної безпеки України повинен включати такі елементи:

нормативно-правову основу; функціональний механізм публічної влади; систему суб'єктів господарювання; суспільно-політичну інфраструктуру [5, с. 27]. Підтримуючи цю думку, вважаємо за необхідне звернути увагу наукової спільноти на те, що сьогодні сфера безпеки потребує не тільки удосконалення цих складових елементів, а ще і також ретельної підготовки спеціалістів, які зможуть належним чином сформувати правовий механізм забезпечення національної безпеки. Оскільки сьогодні в Україні відбувається реформування юридичної освіти, то цей напрям вимагає не тільки ретельно підготовленого нормативно-правового забезпечення, а і організації та здійснення належного рівня навчання і виховання студентів з метою формування спеціалістів високої кваліфікації. Також важливо приділити значну увагу формуванню особистості високого рівня свідомості для правового забезпечення сфери національної безпеки.

Метою цієї статті є наукове дослідження та обґрунтування підготовки спеціалістів з правового забезпечення національної безпеки, зокрема методики викладання правових дисциплін у вищих навчальних закладах України та практичної підготовки студентів до роботи.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі завдання педагогіки вищої школи полягає у забезпеченні відповідності освіти потребам розвитку суспільства. Зокрема, варто забезпечити високий інтелектуальний розвиток особистості та оволодіння нею ефективними методами самостійної пізнавальної діяльності. Відзначено, що сьогодні існує значний розрив між теоретичними знаннями, що надаються студентам, і практичними навичками, які необхідні юристам у професійній діяльності [6, с. 11]. Це виклик, на який повинна відреагувати вища школа. Зокрема, реалізація певних задач покладена і на юридичну наукову школу.

Педагогіка вищої школи (ПВШ) – це галузь педагогічної науки, яка вивчає закономірності й засоби організації та здійснення навчання і виховання студентів, забезпечує формування їхніх особистостей та розглядає вищі рівні навчання і виховання дорослої людини [7, с. 6]. Методика викладання права являє собою галузь педагогіки, що визначає зміст, методи, прийоми, засоби та форми організації навчання права в загальноосвітній, спеціальній та вищій школах. Методика вивчення юридичних дисциплін пов'язана не тільки з правом, а і з історією, філософією, економікою, педагогікою, психологією, логікою, суспільствознавством, літературою, риторикою, віковою фізіологією [8, с. 17].

Прийнято розрізняти у сучасній педагогічній науці таку класифікацію методів навчання:

1. Загальні і спеціальні методи навчання. До загальних методів належать: розповідь, лекція, ілюстрація, бесіда. Ці методи можуть застосовуватися при вивченні різних дисциплін, а спеціальні методи залежать від специфіки вивчення дисципліни.

2. Залежно від джерел одержання знань, за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні. Словесні методи розділяють на монологічні (пояснення, лекція, інструктаж) та діалогові (бесіда, семінар, диспут, дискусія). Наочні методи містять ілюстрацію (плакат, діапозитив); демонстрацію (відеофільм, мультимедійний файл); спостереження (технологія, операція). До практичних методів належать самостійна робота, моделювання, виконання розрахункових завдань.

3. За організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пі-

знавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні; бінарні (подвійні) методи навчання.

4. За характером пізнавальної діяльності студентів, логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо [7, с. 37].

В умовах глобалізації одним із завдань сьогодення є підготовка професіоналів такого рівня, які спроможні швидко знайти адекватну відповідь на всі виклики суспільства. Зокрема, на виклик загострення процесу розвитку конкурентної боротьби у сфері безпеки. На сучасному етапі юридична освіта повинна надавати не тільки теоретичні знання, а й практичні навички, які відповідають вимогам часу. Кожного року збільшується попит на юридичну освіту серед абітурієнтів. Це пов'язано з тим, що диплом про вищу юридичну освіту відкриває багато можливостей в житті та забезпечує високий рівень заробітної плати і високий ступень соціального престижу відповідної діяльності. Однак через конкуренцію у сфері надання освітніх послуг багато непрофільних закладів вищої освіти відкрили юридичні факультети без належного кадрового забезпечення, що, в свою чергу, призвело до зниження якості юридичної освіти.

Ми погоджуємось з думкою Задояного М.Т. та Оксьома І.Г., які зазначають, що «навчальний процес вищої юридичної освіти в Україні побудований згідно з усталеним поглядом на роль юриста в суспільстві, перевантажений нормативно-теоретичним навчанням, слабо орієнтований на практику фахівців. Навчальні плани не завжди враховують неправові сфери діяльності юриста, які становлять важливу прагматичну складову повсякденної активності фахівця у праві. Вузким місцем й досі є володіння юридичною технікою, вміння вирішувати конкретні юридичні проблеми, здатність знаходити альтернативні рішення, володіння технікою аргументації, здатність працювати в команді, знання української ділової мови, іноземних мов, прикладних комп'ютерних програм тощо» [9, с. 282].

В багатьох закладах вищої освіти переважає застарілий формат викладання, який полягає лише у вивченні та переказі чинних нормативно-правових актів. На нашу думку, якщо ми хочемо мати конкурентоздатних правників, то нам потрібно кардинально змінювати форму викладання та засвоєння матеріалу. Необхідно прививати студентам не автоматичне запам'ятовування матеріалу, а навчати їх критично мислити, думати та застосовувати закріплені знання в практичній діяльності. Зокрема, варто застосовувати такі методики викладання правових дисциплін, які підвищують інтелектуальний розвиток особистості та забезпечать оволодіння нею ефективними методами самостійної пізнавальної діяльності.

Враховуючи багатоаспектний характер цієї проблеми, основною засадою розвитку науково-методичної роботи є навчання методології юридичної діяльності. Цей чинник є суттєвим, оскільки юридична школа має на меті підготувати студентів до вирішення як поточних, так і прогнозованих правових проблем. Окремим питанням цієї проблеми є посилення практичної спрямованості навчального процесу, навчання студентів засобам юридичної діяльності [10, с. 9].

У своїй науковій праці Стецюк Л.О. виокремлює ще такі проблеми юридичної освіти в Україні:

1) відсутність системи рівного доступу до вищої юридичної освіти – критерієм для вступу мають бути здібності, а не знання. Тому необхідно змінити тестову методику на перевірку комунікативних та інших здібностей абітурієнтів;

2) невідповідність системи юридичної освіти реальним потребам суспільства і держави;

3) необхідність підвищення якості юридичної освіти – рівень якості освіти є основним показником, що враховується при ліцензуванні та державній акредитації вищих навчальних закладів, атестації науково-педагогічних кадрів, проведення сертифікації фахівців, зрештою, при визначенні рейтингів вищих навчальних закладів [11, с. 123].

Висновки. Отже, підсумувавши все вищевикладене, можна зазначити, що кожного року юридична освіта користується високим попитом серед абітурієнтів, але якість даної освіти потребує удосконалення. Значна частина непрофільних закладів вищої освіти відкрили юридичні факультети без належного кадрового забезпечення. Також часто переважає застарілий формат викладання, сутність якого полягає лише в автоматичному запам'ятовуванні матеріалу та чинних нормативно-правових актів. На нашу думку, перш за все, ми маємо змінити форму викладання у вищих навчальних закладах, адже студентів потрібно навчити критичному мисленню, вмінню аналізувати ситуації та застосовувати свої знання на практиці. У зв'язку із цим необхідно більше уваги приділити виконанню практичних завдань.

Пропонуємо з метою удосконалення практичної складової частини при викладанні правових дисциплін у вищих навчальних закладах України звернути увагу на використання сучасних юридичних кейсів, які включають в себе розробку та вирішення конкретних юридичних питань. Завдання виконується у формі висновку, де обґрунтовується вирішення поставленої задачі. В обґрунтуванні необхідно викласти:

1) постановку проблеми в загальному вигляді;

2) аналіз законодавства України та актів міжнародного права, які врегульовують вказані суспільні відносини;

3) судову практику України та практику Європейського суду з прав людини або інших вищих інстанцій з вирішення відповідних справ;

4) за необхідності запропоновану форму захисту;

5) положення стосовно виконання можливого судового рішення;

6) інші обґрунтовані варіанти по вирішенню кейса.

У результаті проведеного дослідження хочемо звернути увагу, що на сучасному етапі забезпечення національної безпеки держави необхідно приділити увагу підготовці спеціалістів, які зможуть якісно забезпечити формування правового механізму реалізації Стратегії національної безпеки держави. У зв'язку із цим в процесі викладання правових дисциплін у вищих навчальних закладах України необхідно особливу увагу приділити практичним методам навчання, які сприяють формуванню вмінь і навичок та логічному завершенню ланки пізнавального процесу. Практична робота студентів повинна бути спрямована на використання набутих знань у розв'язанні практичних задач. З метою підвищення якості підготовки майбутніх юристів у сфері правового забезпечення національної безпеки держави пропонуємо активно залучати до освітнього процесу юристів, які мають практичний досвід роботи у сфері безпеки держави. У результаті такої співпраці студенти отримають практичний досвід роботи ще в процесі навчання та зможуть підготуватися до своєї практичної юридичної діяльності в процесі розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 12 лютого 2007 року (Указ втратив чинність на підставі Указу Президента № 287/2015 від 26.05.2015) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/105/2007#Text> (дата звернення: 29.10.2022).
2. Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> (дата звернення: 29.10.2022).
3. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. Редакція від 24.11.2021, підстава 1150-IX. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042 (дата звернення: 29.10.2022).
4. Полторак А.С. Системна таксономія фінансової безпеки. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. Миколаїв. 2018. Вип. 3. С. 26–32.
5. Бригінєць О.О. Правове забезпечення фінансової безпеки України : автореф. дис... д-ра юрид. наук. Ірпінь, 2017. 41 с.
6. Шевердін М. Юридична освіта: перешкоди на шляху змін. *Вісник асоціації правників України*. 2019. № 5(157) травень. С. 11.
7. Лутаєва Т.В. Педагогіка та методика викладання у вищій школі : метод. рек. для магістрантів спец. 8.12010007 «Лабораторна діагностика». Харків : НФаУ, 2014. 68 с.
8. Чужикова В.Г. Методика викладання права : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2009. 425 с.
9. Задояний М., Оксєм І. Сучасні підходи щодо модернізації юридичної освіти в Україні. *Публічне право*. № 4. 2012. С. 276–284 с. URL: http://www.yourfuture.org.ua/ua/pb/2012/8/Zadoiany_i_Oksom.pdf (дата звернення: 29.10.2022 р.).
10. Ківалов С.В. Актуальні проблеми вищої юридичної освіти: зарубіжний досвід та перспективи в Україні. *Актуальні проблеми політики*. Вип. 60. 2017. С. 4–13. URL: <http://app.onua.edu.ua/index.php/app/article/view/252/249> (дата звернення: 29.10.2022 р.).
11. Стецюк Л.О. Проблеми вищої юридичної освіти та шляхи їх вирішення. С. 123–124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2009_1_33 (дата звернення: 29.10.2022 р.).

References

1. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro Stratehiyu natsional'noyi bezpeky Ukrainy» [«About the National Security Strategy of Ukraine»]. The decree repealed the Presidential Decree № 287/2015 від 26.05.2015. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/105/2007#Text> [in Ukrainian].
2. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro Stratehiyu natsional'noyi bezpeky Ukrainy» [«About the National Security Strategy of Ukraine»] № 392/2020 (2020, September, 14) (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy «Pro natsional'nu bezpeku Ukrainy» [About national security of Ukraine] № 2469-VIII (2021, November, 24) (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042 [in Ukrainian].

4. Poltorak, A.S. (2018). Systemna taksonomiya finansovoyi bezpeky [System taxonomy of financial security]. Visnyk ahrarnoyi nauky Prychornomor'ya – Bulletin of Agrarian Science of the Black Sea Coast. Mykolayiv, 3. 26-32. [in Ukrainian].
5. Bryhinets', O. O. (2017) Pravove zabezpechennya finansovoyi bezpeky Ukrayiny [Legal support of Ukraine's financial security]. Extended abstract of Doctor's thesis. Irpin' [in Ukrainian].
6. Sheverdin, M. (2019) Yurydychna osvita: pereshkody na shlyakhu zmin. [Legal education: obstacles to change] Visnyk asotsiatsiyi pravnykiv Ukrayiny – Bulletin of the Ukrainian Bar Association, 5 (157). 11. [in Ukrainian].
7. Lutayeva, T. V. (2014). Pedahohika ta metodyka vykladannya u vyshchiiy shkoli [Pedagogy and teaching methods in higher education]. Kharkiv. 68 [in Ukrainian].
8. Chuzhykova, V. H. (2009) Metodyka vykladannya prava [Methodology of teaching law]. Kyiv. [in Ukrainian].
9. Zadoyanny, M., Oks'om, I. (2012). Suchasni pidkhody shchodo modernizatsiyi yurydychnoyi osvity v Ukrayini [Modern approaches to the modernization of legal education in Ukraine]. Publichne pravo [Public law] 4. 276-284. Retrieved from http://www.yourfuture.org.ua/ua/pb/2012/8/Zadoiany_Oksom.pdf [in Ukrainian].
10. Kivalov, S. V. (2017). Aktual'ni problemy vyshchoyi yurydychnoyi osvity: zarubizhnyy dosvid ta perspektyvy v Ukrayini [Current issues of higher legal education: foreign experience and prospects in Ukraine]. Aktual'ni problemy polityky [Current policy issues]. 60, 4-13. Retrieved from <http://app.onua.edu.ua/index.php/app/article/view/252/249>. [in Ukrainian].
11. Stetsyuk, L. O. (2009). Problemy vyshchoyi yurydychnoyi osvity ta shlyakhy yikh vyreshennya [Problems of higher legal education and ways to solve them]. 123-124 Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhst__1_33 [in Ukrainian].

Slastonenko Oksana,

PhD in Law, Associate Professor, Senior Research Associate

(Educational-Scientific Institute of Law, State Tax University, Irpin)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7582-574X>

TRAINING OF SPECIALISTS FOR THE FORMATION OF A LEGAL MECHANISM TO ENSURE NATIONAL SECURITY

The article considers the current state and problems of national security of Ukraine. Particular attention is paid to the formation of regulatory security. Much attention is also paid to the training of legal professionals. It is noted that legal education in Ukraine is being reformed today. In this regard, the direction of training of specialists in legal security of national security needs serious changes. In particular, it is necessary to pay attention to the methods of teaching legal disciplines in higher educational institutions of Ukraine and the practical preparation of students for work. Today, the sphere of state security requires not only carefully prepared regulatory and legal support, but also the organization and implementation of the appropriate level of education and upbringing of students in order to form highly qualified specialists. It is also important to pay considerable attention to the formation of a high level of awareness of the legal security of national security. The reasons are given and the unresolved issues of the organization of training in this field are outlined. It is proposed to change the form of education in higher education institutions, as students need to be taught critical thinking, the ability to analyze situations and apply their knowledge in practice. Therefore, more attention should be paid to practical tasks. As a result of the study we want to draw attention to the fact that at the present stage of national security it is necessary to pay attention to the training of specialists who can qualitatively ensure the formation of the legal mechanism for implementing the National Security Strategy. In this regard, in the process of teaching legal disciplines in higher educational institutions of Ukraine it is necessary to pay special attention to practical teaching methods that contribute to the formation of skills and logical completion of the cognitive process. Students' practical work should be aimed at using the acquired knowledge in solving practical problems.

Key words: state security, National security, Pedagogy of high school, legal education, legal mechanism for ensuring national security.

Надіслано до редколегії 20.11.2022

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА. КОНСТИТУЦІЙНЕ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Баймуратов М. О., Кофман Б. Я.

ПАРАДИГМА «ПРАВА ЛЮДИНИ – МУНІЦИПАЛЬНІ ПРАВА ЛЮДИНИ – МУНІЦИПАЛЬНА ЛЮДИНА»
ЯК СТРАТЕГІЧНО-БАЗОВИЙ НАПРЯМ У ФОРМУВАННІ ТА ФУНКЦІОНУВАННІ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВНОСТІ..... 3

Бочарова Н. В., Шкабаро В. М., Палєєва Ю. С.

ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ..... 11

Васильєв С. В.

НАДНАЦІОНАЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ ЯК КОМПОНЕНТ ІНТЕГРАЦІЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ... 15

Мірошніченко М. І.

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТРАДИЦІЙНОЇ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА
УКРАЇНИ-РУСІ В ПОРІВНЯННІ З КЛАСИЧНОЮ СХЕМОЮ ФЕОДАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА
ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ..... 19

Мішук І. В.

ПОЛІТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 24

Музика Я. І.

СУЧАСНИЙ ВИМІР РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ:
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ТА КОНСТИТУЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ..... 29

Проць О. Є.

РІШЕННЯ СУДУ ЄС ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ..... 33

Словська І. Є.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ДЕМОКРАТІЯ, ПРАВО І ПОЛІТИКА: ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІСТЬ ПОНЯТЬ..... 39

Федорченко О. В., Камінська О. А.

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПЕРЕСИЛАННЯ
КОРЕСПОНДЕНЦІЇ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ..... 44

Шумський І. К.

НОРМАНСЬКЕ РОЗСЕЛЕННЯ В ЄВРОПІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СУСПІЛЬНИЙ УСТРІЙ
ТА ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОСТІ МІСЦЕВИХ ПЛЕМІННИХ ОБ'ЄДНАНЬ..... 49

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС. ФІНАНСОВЕ ПРАВО. ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Барабаш О. О., Гришук А. Б.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ
ВІД ДЕСТРУКТИВНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ..... 55

Веселов М. Ю., Нестеренко О. М.

ВІЙСЬКОВІ СЛУЖБОВІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ:
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ..... 61

Вітвіцький С. С., Гречишкін Ю. А.

УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК СКЛАДОВИЙ ЕЛЕМЕНТ
МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ..... 68

Владовська К. П.

ПРАВОВА ПРИРОДА ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ
У АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ..... 72

Захарченко А. М. ПОВНОВАЖЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАЦІЙ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ.....	78
Іваненко Д. Д. ДО ПИТАННЯ ПРИНЦИПУ ТЕРИТОРІАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ПРАВ НА НЕРУХОМОЕ МАЙНО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	85
Калашніков В. М. РОЛЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАВОЗНАВЦІВ У ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ США: ВІД ВЕЛИКОЇ ДЕПРЕСІЇ ДО КРИЗИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	90
Кравченко О. М. РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ» ТА «КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ» У СТРАТЕГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДОКТРИНИ УКРАЇНИ.....	98
Мельник О. П. БЕЗПЕКА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ НА ОСНОВІ СИСТЕМНОГО НАГЛЯДУ ТА НАДІЙНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ.....	105
Недоступ К. К. ОБОВ'ЯЗКОВІ ПЛАТЕЖІ, ХАРАКТЕРНІ ДЛЯ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕХАНІЗМУ СПРАВЛАННЯ В УКРАЇНІ Й ТУРЕЧЧИНІ.....	110
Онопрієнко С. Г. ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У СТРАТЕГІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА.....	119
Постригань В. С. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....	123
Проць І. М. ПУБЛІЧНІСТЬ ЯК ПРИНЦИП БЮДЖЕТНОГО ПРАВА.....	128
Розумяк Р. В. ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ НА ВІДПОЧИНОК.....	133
Савчук Р. М. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ: ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ.....	138
Сластьоненко О. О. ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	143
Соловйова О. М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ У СПОРАХ ЩОДО НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ.....	147
Цуркаленко Ю. В., Юрченко Р. А. ПРОФІЛАКТИКА ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА У ДИТЯЧОМУ СЕРЕДОВИЩІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ, ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	154
Шевяков М. О. ПРОФІЛАКТИКА НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ГРОМАДСЬКИЙ ПОРЯДОК ТА ГРОМАДСЬКУ БЕЗПЕКУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	162
Шопіна І. М., Гришук А. Б. ПОНЯТТЯ, НАПРЯМИ ТА СУБ'ЄКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	167
ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ	
Лапкін А. В. СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЇ ПРАВНИКА.....	171

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Д'ячкова Н. А.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАБОРОНУ ПРОПАГАНДИ РОСІЙСЬКОГО НАЦИСТСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ, ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ЯК ДЕРЖАВИ-ТЕРОРИСТА ПРОТИ УКРАЇНИ, СИМВОЛІКИ ВОЄННОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОГО НАЦИСТСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНУ».....176

Казначесв Д. Г., Бодирев Д. А.

АНАЛІЗ ДЕЯКИХ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ОБІГУ ЗБРОЇ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....181

Каліман М. Р.

ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО У РАЗІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ...186

Карпенко Н. В.

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....190

Орловська І. Г.

ЕФЕКТИВНЕ ВРЯДУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....194

Плахотний А. П., Карпенко О. М.

ЩОДО РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «ЗАСТОСУВАННЯ» ТА «АКТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ»
ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....200

Тінін Д. Г.

СТАТУС УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
У ВИПАДКУ НЕВИКОНАННЯ НАКАЗУ ПРО ВИХІД З ОТОЧЕННЯ
АБО ОКУПАЦІЇ (ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ).....204

CONTENTS

THEORY AND HISTORY OF THE STATE AND LAW. CONSTITUTIONAL AND INTERNATIONAL LAW

Baymuratov M., Kofman B. THE PARADIGM “HUMAN RIGHTS – MUNICIPAL HUMAN RIGHTS – MUNICIPAL PERSON” AS A STRATEGIC BASIC DIRECTION IN THE FORMATION AND FUNCTIONING OF A DEMOCRATIC RULE-OF-LAW STATE.....	3
Bocharova N., Shkabaro V., Paleeva Yu. THE USE OF THE POTENTIAL OF THE CIVIL SOCIETY IN COMBATING CORRUPTION IN THE EUROPEAN UNION.....	11
Vasilyev S. SUPRANATIONAL JURISDICTION AS A COMPONENT OF THE INTEGRATION OF THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE.....	15
Miroshnychenko M. RECONCEPTION OF THE TRADITIONAL MODEL OF SOCIAL ORGANIZATION OF UKRAINE-RUSSIAN SOCIETY IN COMPARISON WITH THE CLASSIC SCHEME OF THE FEUDAL SOCIETY OF WESTERN EUROPE.....	19
Mishchuk I. POLITICAL RESPONSIBILITY OF LOCAL GOVERNMENT OFFICIALS.....	24
Muzyka Ya. THE MODERN REQUIREMENT FOR THE REALIZATION OF THE RIGHT TO PUBLIC ASSOCIATIONS: A THEORETICAL, LEGAL AND CONSTITUTIONAL STUDY.....	29
Prots O. DECISIONS OF THE EU COURT AND THEIR IMPACT ON THE LEGAL SYSTEM OF UKRAINE.....	33
Slovska I. PARLIAMENTARY DEMOCRACY, LAW AND POLITICS: INTERCONNECTION OF CONCEPTS.....	39
Fedorchenko O., Kaminskaya O. LEGAL RESPONSIBILITY FOR VIOLATION OF THE FORWARDING OF POSTAL CORRESPONDENCE IN THE SECOND HALF OF THE 19TH – AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY.....	44
Shumskyi I. THE NORMAN SETTLEMENT IN EUROPE AND ITS IMPACT ON SOCIAL ORGANIZATION AND STATE FORMATION OF LOCAL TRIBAL ASSOCIATIONS.....	49

ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS. FINANCE LAW. INFORMATIONAL LAW

Barabash O., Hryshchuk A. PROVISION OF INFORMATION SECURITY IN THE CONTEXT OF PROTECTION AGAINST DESTRUCTIVE INFORMATIONAL INFLUENCE.....	55
Veselov M., Nesterenko O. MILITARY SERVICE ADMINISTRATIVE OFFENSES: PROBLEMS OF LEGAL REGULATIONS AND QUALIFICATIONS.....	61
Vitvitskyi S., Hrechyskin Yu. MANAGEMENT OF THE NATIONAL POLICE BODIES AS A COMPONENT ELEMENT OF THE MECHANISM OF STATE ADMINISTRATION.....	68
Vladovska K. LEGAL NATURE AND CLASSIFICATION OF PUBLIC SERVICE PRINCIPLES IN ADMINISTRATIVE-LEGAL DOCTRINE.....	72
Zakharchenko A. AUTHORITY OF MILITARY ADMINISTRATIONS IN THE FIELD OF ENSURING PUBLIC SAFETY AND ORDER.....	78

Ivanenko D. TO THE QUESTION OF THE PRINCIPLE OF TERRITORIALITY IN THE SPHERE OF STATE REGISTRATION OF RIGHTS TO REAL ESTATE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW.....	85
Kalashnikov V. THE ROLE OF AMERICAN JURISTS IN SHAPING THE US GOVERNMENT FINANCIAL POLICY: FROM THE GREAT DEPRESSION TO THE CRISIS OF GLOBALIZATION.....	90
Kravchenko O. DIFFERENTIATION OF THE CONCEPTS OF CONFIDENTIAL INFORMATION AND TRADE SECRET IN THE INFORMATION DOCTRINE STRATEGY OF UKRAINE.....	98
Melnyk O. SECURITY OF THE FINANCIAL SERVICES MARKET BASED ON SYSTEMIC SUPERVISION AND RELIABLE FINANCIAL CONTROL.....	105
Nedostup K. MANDATORY PAYMENTS SPECIFIC TO TOURISM INDUSTRY: LEGAL REGULATION OF PROCEDURES FOR COLLECTION IN UKRAINE AND TURKEY.....	110
Onopriienko S. PROBLEMS OF INFORMATION SECURITY IN THE NATIONAL SECURITY STRATEGY OF THE REPUBLIC OF POLAND.....	119
Postryhan V. ADMINISTRATIVLY AND LEGAL MECHANISM FOR ENSURING THE RIGHTS AND FREEDOMS OF CITIZENS BY NATIONAL POLICE BODIES.....	123
Prots I. PUBLICITY AS A PRINCIPLE OF BUDGETARY LAW.....	128
Rozumiak R. THE CONCEPT AND SYSTEM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL PROTECTION OF THE RIGHT OF POLICE OFFICERS TO REST.....	133
Savchuk R. ADMINISTRATIVE AND LEGAL FORMS OF EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES: CONCEPTS AND CLASSIFICATION.....	138
Slastonenko O. TRAINING OF SPECIALISTS FOR THE FORMATION OF A LEGAL MECHANISM TO ENSURE NATIONAL SECURITY.....	143
Soloviova O. SECURING THE CLAIM IN DISPUTES CONCERNING THE PROVISION OF ADMINISTRATIVE SERVICES.....	147
Tsurkalenko Yu., Yurchenko R. PREVENTION OF DOMESTIC VIOLENCE IN CHILDREN'S ENVIRONMENT: CURRENT REALITIES, GERMAN EXPERIENCE AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT.....	154
Sheviakov M. PREVENTION OF OFFENSES AFFECTING PUBLIC ORDER AND PUBLIC SECURITY BY THE NATIONAL POLICE: ORGANIZATIONAL AND LEGAL ASPECTS.....	162
Shopina I., Hryshchuk A. CONCEPTS, DIRECTIONS AND SUBJECTS OF DIGITAL TRANSFORMATION: LEGAL ASPECTS.....	167
TRAINING OF SPECIALISTS IN PROFESSIONAL LEGAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS WITH SPECIFIC LEARNING CONDITIONS	
Lapkin A. THE ESSENCE AND SIGNIFICANCE OF THE PROFESSION OF LAWYER.....	171

**CURRENT ISSUES OF POLICE ACTIVITIES AND PERSONNEL TRAINING
FOR THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE**

Diachkova N.

THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEMS OF APPLICATION OF THE LAW OF UKRAINE
“ON THE PROHIBITION OF PROPAGANDA OF THE RUSSIAN NAZI TOTALITARIAN REGIME,
ARMED AGGRESSION OF THE RUSSIAN FEDERATION AS A TERRORIST STATE AGAINST UKRAINE,
SYMBOLS OF THE MILITARY INVASION OF THE RUSSIAN NAZI TOTALITARIAN REGIME
IN UKRAINE”.....176

Kaznacheiev D., Bodyriev D.

ANALYSIS OF SOME PROBLEMATIC ISSUES OF LEGALIZATION
OF ARMS CIRCULATION UNDER MARTIAL LAW.....181

Kaliman M.

PERSONAL SAFETY OF POLICE OFFICER DURING POLICE CUSTODY.....186

Karpenko N.

THEORY AND PRACTICE OF EXEMPTION FROM CRIMINAL RESPONSIBILITY
IN THE CONDITIONS OF THE LEGAL REGIME OF MARTIAL STATE IN UKRAINE.....190

Orlovska I.

EFFECTIVE GOVERNANCE OF THE INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION
UNDER THE CONDITIONS OF THE MARITAL STATE.....194

Plakhotnyi A., Karpenko O.

CONCERNING THE DEFINITION OF THE CONCEPTS OF “USE” AND “ACTIVE USE”
OF FIREARMS BY POLICE OFFICERS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE.....200

Tinin D.

THE STATUS OF THE UKRAINIAN POLICE OFFICER UNDER THE CONDITIONS
OF MARITAL STATE IN THE EVENT OF FAILURE TO COMPLY WITH THE ORDER
TO LEAVE THE ENVIRONMENT OR THE OCCUPATION (THEORETICAL ASPECT).....204

НОТАТКИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ПРАВОВИЙ ЧАСОПИС ДОНБАСУ

LAW JOURNAL OF DONBASS

Випуск № 4(81) 2022

Частина 1

Коректор – Н.В. Славогородська
Комп'ютерна верстка – Н.С. Кузнецова

Підписано до друку 22.12.2022 р.
Гарнітура Times New Roman. Формат 60×84/8.
Папір офсетний. Цифровий друк.
Ум. друк. арк. 25,11. Обл. вид. арк. 29,05.
Зам. № 0223/122. Наклад 300 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.